

חוק לתיקון פקודת היערות (מס' 5), התשע"ב-2012*

1. החלפת מונח
בפקודת היערות¹ (להלן – הפקודה), בכל מקום, במקום "שר החקלאות" יבוא "השר".
2. תיקון סעיף 2
בסעיף 2 לפקודה, בסופו יבוא:
"אילן מוגן" – עץ זית, עץ חרוב או אילן המוגן לפי צו כאמור בסעיף 14;
"העתקה" – עקירה של אילן מוגן או עץ בוגר משורשו ונטיעתו במקום אחר באופן שיבטיח את המשך צמיחתו;
"כריתה" – חיתוך הגזע המרכזי של אילן מוגן או עץ בוגר בלא הותרת בדים, וכן כל פעולה הגורמת או העלולה לגרום למותו של אילן מוגן או עץ בוגר, לרבות ריסוס, הרעלה, הסרת קליפת העץ, שריפת העץ, חיתוך שורשיו או בנייה בתוך תחום קוטר צמרתו או עקירה, למעט עקירה במהלך העתקה;
"עץ בוגר" – עץ שגובהו שני מטרים לפחות מעל פני הקרקע, וקוטר גזעו, הנמדד בגובה 130 סנטימטרים מעל פני הקרקע, הוא 10 סנטימטרים לפחות;
"ערך", של אילן מוגן או עץ בוגר – שווי של אילן מוגן או עץ בוגר, הנקבע, בין השאר, על פי מינו, גילו, נדירותו, מידותיו, מיקומו, ערכו הנופי, הסביבתי, האקולוגי וההיסטורי;
"השר" – שר החקלאות ופיתוח הכפר."
3. תיקון כותרת חלק ה'
בכותרת חלק ה' לפקודה, במקום "הגנת אילנות" יבוא "הגנה על אילנות מוגנים ועצים בוגרים".

¹ התקבל בכנסת ביום י"ד בטבת התשע"ב (9 בינואר 2012); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 574, מיום כ"ב באדר ב' התשע"א (28 במרס 2011), עמ' 570.
² חוקי אי"י, כרך א', עמ' (ט) 600, (א) 710; ס"ח התשס"ט, עמ' 83.

תיקון סעיף 14 .4 בסעיף 14 לפקודה, במקום הרישה עד המילה "להכריז" יבוא "השר, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת כאמור בסעיף 15(ד) ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת רשאי להכריז", אחרי "חלק של מחוז" יבוא "דרך כלל או" ובסופו יבוא "השר יבחן מעת לעת את הצורך בעדכון הצו".

5. החלפת סעיפים 15 ו-15א במקום סעיפים 15 ו-15א לפקודה יבוא :

15. "איסור כריתה, (א) לא יכרות אדם אילן מוגן או עץ בוגר ולא העתקה או הובלה יעתיקו וכן לא יוביל אדם אילן מוגן או עץ בוגר או חלק מהם, שלגביהם קבע השר כי הובלתם טעונה רישיון, והכל אלא אם כן קיבל תחילה רישיון לכך מפקיד היערות.

(ב) מידע על החלטות בעניין רישיונות כריתה או העתקה שניתנו לפי סעיף זה יפורסם טרם מועד כניסתם לתוקף של הרישיונות, באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר או באתר האינטרנט של פקיד היערות שנתן את הרישיון האמור, ויהיה פתוח לעיון הציבור במשרד של פקיד היערות שנתן את הרישיון; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין פרטי המידע שיפורסם, אופן פרסום המידע וכן דרכי פרסום נוספות.

(ג) השר, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת כאמור בסעיף קטן (ד) ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע בצו סוגי מקרים שבהם כריתה או העתקה, בכל שטח המדינה או באזור מוגדר, לא יהיו טעונות רישיון לפי סעיף זה, אם נוכח כי אין צורך ציבורי בקבלת רישיון כאמור, בין השאר בשל סוג האילן המוגן או העץ הבוגר או מיקומו, ורשאי הוא לקבוע חובות, הגבלות ותנאים שיחולו על מי שמבצע כריתה או העתקה כאמור; לעניין זה, "צורך ציבורי" – לרבות חשיבות נופית, סביבתית, אקולוגית והיסטורית.

(ד) (1) השר ימנה ועדה מייעצת אשר תמליץ לשר לעניין מתן צו לפי סעיף קטן (ג) וסעיף 14, ואלה חבריה:

(א) שני נציגי השר, מבין עובדי משרדו, אחד מהם יהיה פקיד היערות – והוא יהיה היושב ראש;

(ב) נציג השר להגנת הסביבה – מבין עובדי משרדו;

(ג) שני נציגי הקרן הקיימת לישראל, מבין עובדיה הממונים על תחום הייעור;

(ד) נציג הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, מבין עובדיה;

(ה) חבר סגל אקדמי במוסד להשכלה גבוהה בעל מומחיות בתחום הייעור, האקולוגיה או הבוטניקה; לעניין זה, "מוסד להשכלה גבוהה" – מוסד שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958²;

(ו) נציג ציבור בעל מומחיות בתחום הייעור, האקולוגיה או הבוטניקה, לפי המלצת הגופים המנויים בחלק א' לתוספת לחוק ייצוג גופים ציבוריים שעניינם בשמירת איכות הסביבה (תיקוני חקיקה), התשס"ג-2002³.

(2) היו הדעות שקולות, יהיה ליושב ראש הוועדה המייעצת קול נוסף.

(3) בישיבות הוועדה המייעצת רשאי להיות נוכח נציג של הארגון היציג של

מעוצב:רווח לפני: 0 נק'

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.
³ ס"ח התשס"ג, עמ' 118.

הקבלנים בישראל, כמשקיף בלבד.

(4) המלצות הוועדה המייעצת יפורסמו באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר ויהיו פתוחות לעיון הציבור במשרד הראשי של המשרד.

15א. (א) לא ייתן פקיד היערות רישיון לכרות אילן מוגן או עץ בוגר, כאמור בסעיף 15(א), אלא לאחר שנוכח, כי על אף מצבו, גילו, נדירותו, מידותיו, מיקומו וערכו הנופי, הסביבתי, האקולוגי וההיסטורי של האילן המוגן או העץ הבוגר שלגביו מתבקש הרישיון כאמור, לא ניתן להותירו במקומו או להעתיקו כאמור בסעיף קטן (ג).

תנאים למתן רישיון ותנאים ברישיון

(ב) ברישיון כאמור בסעיף קטן (א), יקבע פקיד היערות בתנאי הרישיון כי על בעל הרישיון לנטוע, במקום ובמועד שעליהם יורה, עץ או עצים אחרים במקום העץ הבוגר או האילן המוגן שייכרת, שערכם שווה לערך העץ הבוגר או האילן המוגן כאמור, כפי שחושב לפי סעיף קטן (ה)1 (בסעיף זה – נטיעה חלופית); סבר פקיד היערות כי בשל תנאים סביבתיים או נסיבות מיוחדות לא ניתן לבצע נטיעה חלופית, יקבע בתנאי הרישיון כי על בעל הרישיון לשלם היטל כספי בשיעור ובאופן כפי שנקבע לפי הסעיף הקטן האמור; לעניין קביעת מועד הנטיעה יביא בחשבון פקיד היערות, אם ביקש זאת מבקש הרישיון, את מועדה של שנת שמיטה.

(ג) לא ייתן פקיד היערות רישיון להעתיק אילן מוגן או עץ בוגר, כאמור בסעיף 15(א), אלא לאחר שנוכח, כי על אף מצבו, גילו, נדירותו, מידותיו, מיקומו וערכו הנופי, הסביבתי, האקולוגי וההיסטורי של האילן המוגן או העץ הבוגר שלגביו מתבקש הרישיון כאמור, לא ניתן להותירו במקומו; ברישיון כאמור יקבע פקיד היערות תנאים להעתיקה, לפי סעיף קטן (ה)2.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של פקיד היערות להתנות מתן רישיון כריתה או העתקה לפי סעיף 15(א) בהפקדת ערובה על ידי בעל הרישיון להבטחת עמידתו בתנאי הרישיון או מסמכותו לקבוע תנאים אחרים ברישיון לפי אותו סעיף.

(ה) השר, לאחר התייעצות עם השר להגנת הסביבה ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע הוראות לעניין סעיף זה, לרבות בעניינים אלה:

(1) האופן שבו יחשב פקיד היערות את ערכו של אילן מוגן או עץ בוגר, לעניין נטיעה חלופית, וכן – בהסכמת שר האוצר – שיעור ההיטל הכספי שישולם אם לא ניתן לבצע נטיעה חלופית, אופן ומועד תשלומו, דרכי הצמדתו ודרכי גבייתו של ההיטל הכספי;

(2) תנאים להענקת אילן מוגן או עץ בוגר, ובכלל זה אופן ביצוע ההענקתה וסוגי הענקתה;

(3) כללים ואמות מידה למתן רישיון כריתה ורישיון הענקתה;

(4) הוראות ותנאים לעניין גובה ערובה כאמור בסעיף קטן (ד), תקופתה, תנאיה, הצמדתה ואופן תשלומה.

תיקון סעיף 17 .6 בסעיף 17 לפקודה –

(1) בסעיף קטן (7), במקום הרישה עד המילים "אילן כזה" יבוא "הכורת אילן מוגן או עץ בוגר או מעתיקו", במקום "יאשם בעבירה ויהיה צפוי למאסר" יבוא "דינו – מאסר", במקום "לקנס" יבוא "קנס" והמילים "או לשני העונשין כאחד" – יימחקו;

(2) אחרי סעיף קטן (7) יבוא:

"(7א) המוביל אילן מוגן או עץ בוגר או חלק מהם שלא על פי רישיון כאמור בסעיף 15(א), דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין."

7. הוספת סעיף 17 א. אחרי סעיף 17 לפקודה יבוא:

"אחריות נושא 17.א. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 17(2) ו-7(7) בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או אדם האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 17(2) או 7(7) בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא המשרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו."

8. תיקון סעיף 25 א. בסעיף 25א לפקודה, במקום "לכריתת אילנות ועצים בוגרים, שניתנו לפי סעיפים 5 ו-15" יבוא "לכריתה, להעתקה ולהובלה של אילנות ועצים בוגרים לפי סעיפים 5 ו-15(א)", ואחרי "זהות מקבלי הרישיון", יבוא "תנאי הרישיון לענין נטיעה חלופית או תשלום היטל כאמור בסעיף 15א(ב)", ואחרי "להתרת הכריתה" יבוא "או ההעתקה".

9. תיקון סעיף 26 א. בסעיף 26(ה) לפקודה –

(1) האמור בו יסומן "1)", ובסופו יבוא "וכן – באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת – פטור מאגרה לגופים שתפקידם ועיסוקם בייעור או בשמירת טבע; השר רשאי לקבוע פטור כאמור לקרן הקיימת לישראל ולרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים.";

(2) אחרי פסקה (1) יבוא:

מעוצב:רווח לפני: 0 נק'

מעוצב:רווח לפני: 0 נק'

"(2) תקנות לפי פסקת משנה (1) לעניין קביעת האגרות שישולמו לרשות מקומית שאותה קבע השר, בעד בקשה לרישיון לפי סעיף 15(א) המוגשת בתחום אותה רשות מקומית, ייקבעו לאחר התייעצות עם שר הפנים; אגרות שנקבעו בתקנות כאמור יחולו בתחומי אותה רשות מקומית, אלא אם כן קבעה הרשות המקומית בחוק עזר אגרות בשיעורים נמוכים יותר;"

הוספת סעיפים 10. אחרי סעיף 27 לפקודה יבוא:
28 ו-29

28. (א) נדרש רישיון או היתר לפי חוק עזר של רשות מקומית לכריתת אילן מוגן או עץ בוגר, להעתקתו או להובלתו, לא יידרש רישיון כאמור ולא תיגבה אגרה בעד הגשת בקשה לרישיון כאמור, למעט אגרה שקבעה רשות מקומית כאמור בסעיף 26(ה)(2) סיפה, אלא לפי הוראות פקודה זו.

(ב) אין בהוראות פקודה זו כדי לגרוע מהוראות חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998,⁴ ובכלל זה מחובת קבלת היתר לפי פרק חמישי לחוק האמור לעניין אילן מוגן או עץ בוגר שהוא ערך טבע מוגן כהגדרתו בחוק האמור.

29. לא יסמך השר פקיד יערות בסמכויות לפי הסמכת פקיד יערות
סעיפים 20 ו-23, אלא פקיד יערות שהוא עובד המדינה בהסמכה מפורשת לעניין סמכויות אלה."

11. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים [מס' 71]
בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000,⁵ בתוספת הראשונה, בפרט 41, אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) החלטה של רשות לפי פקודת היערות."⁶

⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.
⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ב, עמ' ...
⁶ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 600, (א) 710.

- תחילה
12. תחילתם של סעיפים 15(א) ו-15א(א) עד (ד) לפקודה, כנוסחם בסעיף 5 לחוק זה, שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה או במועד תחילתן של תקנות לפי סעיפים 15(א) ו-15א(ה) לפקודה, כנוסחם בסעיף 5 לחוק זה, לפי המוקדם; עד יום התחילה כאמור יעמדו בתוקפן הוראות סעיפים 15 ו-15א לפקודה כנוסחם ערב פרסומו של חוק זה.
- תקנות ראשונות
13. תקנות ראשונות לפי סעיפים 15(א) ו-15א(ה) לפקודה, כנוסחם בסעיף 5 לחוק זה, יובאו לאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת בתוך שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
- שמירת תוקף
14. צו שניתן לפי סעיף 14 לפקודה לפני יום פרסומו של חוק זה, יעמוד בתוקפו כל עוד לא בוטל או שונה.

אורית נוקד
שרת החקלאות ופיתוח הכפר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה